

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. birželio 2 d. paduotu atsakovu M. S., L. S., S. Č., V. Č., S. K., E. K. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 2 d. sprendimo peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovai M. S., L. S., S. Č., V. Č., S. K., E. K. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 2 d. sprendimo peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo R. S. ir G. S. ieškinį atsakovams L. S., M. S., S. Č., V. Č., S. K., E. K. dėl baudos priteisimo. Skundžiamu sprendimu panaikintas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo ieškinyis atmestas, ir priimtas naujas sprendimas – priteisti ieškovams iš atsakovų 55 000 Eur baudos.

Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovų paduotame kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė CK 6.66 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad solidarioji skolininkų prievolė nepreziumuojama, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Ginčo situacijai įstatymai jokių išimčių nenustato, tačiau, nepaisydamas to, apeliacinės instancijos teismas skundžiamu sprendimu priteisė 55 000 Eur baudą solidariai net iš tų keturių atsakovų (L. S., S. Č., V. Č. ir S. K.), kurie nedalyvavo susitikimuose ir derybose su ieškovais dėl tikėtino preliminariosios pirkimo-pardavimo sutarties pakeitimo, nežinojo apie tokias derybas ir susitikimus bei bendravimo turinį tarp ieškovo ir kitų likusių dviejų atsakovų (M. S. ir E. K.). Anot atsakovų, apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė CK 6.401 straipsnio 2 dalies 7 punkte, 6.401 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas materialiosios teisės normas, reglamentuojančias būsimo gyvenamojo namo ar buto preliminarios pirkimo-pardavimo sutarties papildomus dokumentus, kaip neatskiriamas (privalomas) tokios sutarties dalis. Kaip matyti iš šių teisės normų, juose tiesiogiai nenurodyta, kad žemės sklypo naudojimosi tvarkos projektas būtų privaloma ar neatskiriama tokios preliminariosios sutarties dalis. Taigi apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai ir neteisėtai žemės sklypo naudojimosi tvarkos projektą (be kita ko, projektuotojo ir užsakovų nepasirašytą) pripažino neatskiriama (privaloma) preliminariosios sutarties dalimi. Be to, apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos, kad ginčą nagrinėjančiam teismui suteikta tam tikra netesybų kontrolės funkcija: tais atvejais, kai netesybos yra aiškiai per didelės arba prievolė yra iš dalies įvykdyta, teismas gali netesybas sumažinti iki protingos sumos. Šiuo atveju bylos duomenys patvirtina, kad ieškovai dėl pagrindinės sutarties nesudarymo buvo patyrę 5000 Eur dydžio nuostolių, kurie jiems buvo visiškai kompensuoti dar iki bylos teisme iškėlimo. Preliminariąja sutartimi parduodamo ginčo turto kaina yra 194 500 Eur. Tuo tarpu apeliacinės instancijos teismas, išnagrinėjęs bylą rašytinio proceso tvarka, priteisė ieškovams net 55 000 Eur dydžio baudą, nevertindamas absoliučiai jokių aplinkybių dėl bent tikėtino tokio priteistinos baudos dydžio pagrįstumo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, konstatuoja, kad kasacinio skundo argumentai dėl teisės normų netinkamo taikymo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

1 d. AB Luminor banko mokėjimo nurodymu Nr. 1299.
Grazinti atsakovui E. K. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) 350 (tris šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. birželio

2 d. AB SEB banko mokėjimo nurodymu Nr. 129.
Grazinti atsakovui M. S. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) 350 (tris šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. birželio

5 d. banko AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 164.
Grazinti atsakovui V. Č. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) 350 (tris šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. birželio

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Grazina Davidonienė

Algirdas Taminskas